

TOROS TARIM

Toros Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Tekfen Tower, 4.Levent 34394 Şişli - İstanbul
Telefon: (0212) 357 02 02 Faks: (0212) 357 02 64
e-posta: ttinfo@toros.com.tr web: www.toros.com.tr

ANAMUR MUZ SEMPOZYUMU BİLDİRİSİ

Tefken Holding A.Ş.'ye bağlı Toros Tarım, tarım sektörünün tüm alanlarında yer almak ve Türkiye tarım sektöründe bilimsel çalışmalara öncülük etmek amacı ile, kendi bünyesine Taldığı Toros Agripark tesisleri ile kaliteli, verimi yüksek, hastalıklardan arınmış tohum, fide ve fidanların üretimini hedefleyerek 2004 yılının ilk yarısında faaliyetlerine başlamıştır. Faaliyete başladığı ilk yıldan itibaren, muz bitkilerinde doku kültürü yöntemi ile ticari olarak muz üretimi yapmaktadır.

Dünyada ve Türkiye'de muz bahçelerinin tesisi ana bitkilerin yanındaki yavru bitkilerin kullanılması şeklindeydi Ancak son yıllarda meristem kültürü yöntemi kullanılarak çoğaltılan muz fideleri ile muz plantasyonu oluşturulmaya başlanmıştır. Doku kültürü yöntemi ile muz üretimi, klasik yöntemler ile muz fidesi üretimine göre daha avantajlıdır. Örneğin; bir explanttan yılda en az 1000 bitki materyali elde edilirken, bilinen klasik çoğaltma tekniklerinde yılda 4-5 bitki elde edilmektedir. Genetiksel olarak daha homojen materyal elde edilmektedir. Ana bitkideki bir özellik, meydana gelen yavru bitkiye aktarılır. Elde edilen materyaller her türlü hastalık ve zararlılardan aridir, ayrıca ürün kalitesi ve verimi açısından geleneksel fide yetiştiriciliğine göre daha avantajlıdır. Ülkemiz koşullarında meristem kültürü ile çoğaltılmış bitkilerde karşılaşılan en önemli sorun somaklonal varyasyonlardır. Somaklonal varyasyon normal koşullarda %1'in altında olması gerekirken, ülkemiz koşullarında bazı plantasyonlarda çok daha yüksek oranlarda görülmektedir.

Toros Tarım, muz bitkisinin ticari üretimine başladığı ilk yıllarda, laboratuvar koşullarında çoğaltılarak köklendirilen muz bitkilerini sipariş veren firmanın talebi doğrultusunda, seraya aktarmadan direkt olarak üretim siparişini aldığı firmaya teslim etmekteydi. Üretim için kullandığı ilk giriş materyali olan rizomları da siparişi veren firmadan temin etmekteydi. Fakat ;2010 yılı itibari ile muz üretiminde yaşanan sorunlara çözüm getirmek amacıyla, doku kültürü giriş materyali için kullanacağı muz rizomlarını, konusunda uzman kişiler ile seralardan seleksiyon yolu ile seçmiştir. Seçilen materyaller üretimin başlangıcından satışa kadar her bir materyal kodlanarak takip edilecek ve her koddan çoğalan bitki ayrı olarak değerlendirilecek şekilde proses uygulamaktadır. Muz bitkisinin laboratuvarda çoğaltılıp köklü bitki elde edilmesinden sonra kontrollü şartlara sahip modern alıştırma seralarında 25-35cm boyuna kadar büyütülerek ve somaklonal varyasyon kontrolü yapılarak 2011 yılında satışa sunulması hedeflenmektedir. Bunun yanı sıra, muz üretimi sürecinde karşılaşılabilecek hastalık, somaklonal varyasyon gibi sorunlara karşı çözüm getirmek amacı ile, üretim prosesinin gerektirdiği şekilde hastalık testleri ve somaklonal varyasyon kontrollerini bir düzen dâhilinde yap

Doku Kültürü Laboratuvarımızda halen pazara hitap eden; Şimşek, Azman, Grand Nain, Williams ve Bodur Cavendish çeşitleri çoğaltımı yapılmaktadır. maktadır.

Doku kültürü yöntemi ile muz yetiştiriciliği için gerekli giriş materyali, ismine doğru çeşitlerden çoğaltılmalıdır. Doku kültürü yöntemi ile fide üretimi yapacak kamu, dernek veya özel sektörün kendi bünyelerinde sağlıklı gen kaynağının sağlanacağı bir ünite kurmaları ya da ayrı bir birimin oluşturulması gerekmektedir. Bu şekilde oluşturulan seralarla, klasik yöntemlerle elde edilen fidelerden meydana gelen hastalık ve zararlılardan oluşan

TOROS TARIM

Toros Tarım Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Tekfen Tower, 4.Levent 34394 Şişli - İstanbul
Telefon: (0212) 357 02 02 Faks: (0212) 357 02 64
e-posta: ttinfo@toros.com.tr web: www.toros.com.tr

bulaşıklıkların önüne geçilmiş olacaktır. Aynı zamanda bu materyal seraları, doku kültürü yöntemi ile elde edilmiş fidelerde, fide döneminde sert seleksiyon yapılarak somaklonal varyasyonu azamiye indirerek, başlangıç materyali için ismine doğru materyal kullandığımızdan emin olmamızı sağlayacaktır.

Fide muz yetiştiriciliğinde verim ve kaliteyi etkileyen en önemli faktörlerden biridir. Toros Tarım da bu durumu göz önüne alarak muz fidesi konusunda 2004 yılından beri sürdürdüğü çalışmalarını geliştirerek üretimine devam etmektedir.